

Засідання районного МО вчителів зарубіжної літератури

Форма проведення: «методичні посиденьки»

Тема. Метод проектів у роботі вчителя-словесника

Мета:

- з'ясувати логічні закономірності проектно-діяльній технології навчання;
- обговорити разом з педагогами особливості використання методу проектів у роботі вчителя-словесника;
- розвивати педагогічне мислення, спонукати вчителів до конструктивно-творчої діяльності, активного використання проектних технологій у практичній діяльності.

Хід засідання

I. Підготовчий етап

Оголошення теми та плану «методичних посиденьок»

Керівник районного МО. Шановні колеги, сьогодні ми проведемо нетрадиційне засідання – «методичні посиденьки» на тему «Метод проектів у роботі вчителя-словесника».

План «методичних посиденьок»:

1. Самопрезентація «У павутинні».
2. Вправа «Правила роботи».
3. Презентація та обговорення найбільш цікавих визначень *проекту*.
4. Розгляд окремих аспектів застосування проектної технології у школі
5. Представлення та колективне обговорення літературних проектів (із досвіду роботи вчителів)
6. Вправа «Споруда».
7. «Коло думок» учасників «методичних посиденьок» щодо практичного використання методу проектів на уроках зарубіжної літератури.

Самопрезентація «У павутинні»

Керівник районного МО. Шановні колеги, зараз ви передаватимете один одному клубок, залишаючи частину нитки в себе. При цьому називайте своє ім'я й одну рису характеру на першу літеру імені.

У результаті нитка утворила замкнуте коло. Ваша ниточка об'єднала вас у єдине ціле.

Вправа «Правила роботи»

Керівник районного МО. А зараз з'ясуємо правила роботи групи. Вони в нас зашифровані. Кожному правилу відповідає українське прислів'я. Я зачитую їх, а ви здогадайтеся, що це за правило.

Прислів'я	Правило
Вік живи – вік учись	Будь відкритий до нових ідей, знань
Як тут говорити, коли не дають і рота розкрити	Не перебивай, говори по черзі
Треба знати, що і де сказати	Не відхиляйся від теми обговорення
Не допікай іншим, бо знайдуться такі, що й тобі допечуть	Не критикуй і не засуджуй жодних висловлювань учасників

II. Основна частина

Визначення поняття «проект»

Керівник районного МО. Слово «проект» у перекладі з латини означає «кинути вперед». Фактично проект – це будь-який задум, що має мету, термін та конкретні кроки реалізації.

Суть навчального поняття «проект» кожен дослідник формулює по-своєму. Ви мали знайти найбільш цікаві визначення проекту. Давайте ознайомимось з ними.

Учителі по черзі зачитують та коментують визначення проекту.

П. Архангельський: «Організація й виконання певного цільового завдання».

Л. Гур'є: «Змістовно обгрунтована і документально оформлена ініціатива, спрямована на досягнення освітньої мети в межах певного часу».

І. Єрмаков: «Результативна дія, прототип, прообраз передбачуваного або можливого об'єкта, стану».

І. Зимня: «Творча діяльність, проблемна за формою подання матеріалу, практична за формою його застосування, інтелектуально насичена за змістом, яка відбувається в умовах постійного конкурсу думок».

С. Кримський: «Систематична форма організації діяльності у взаємозв'язку її теоретичних та практичних аспектів».

Є. Полат: «Узагальнена модель визначення способу досягнення поставленої мети, алгоритму пізнавальної діяльності».

О. Пометун, Л. Пироженко: «Цільовий акт діяльності, в основу якого покладено інтереси людини».

А. Самохіна: «Цілісна, складна робота, яка передбачає різні види діяльності, де оцінюють остаточний продукт».

А. Цимбалару: «Низка спланованих заздалегідь послідовних дій, спрямованих на досягнення результату проектування».

Вправа «Моє визначення проекту»

Учителям пропонується сформулювати власне визначення проекту і навести приклад.

Розгляд окремих аспектів застосування методу проектів у школі

Керівник районного МО. Метод проектів створює унікальні передумови для розвитку ключових компетенцій школяра – соціальних, полікультурних, інформаційних, комунікативних. Сила методу проектів – у поєднанні теорії з практикою навчальної та виховної роботи, з життям. Під час виконання проектів розв'язуються освітні, розвивальні й виховні завдання.

Він створює умови для розвитку індивідуальних здібностей та нахилів дитини, вчить творчо мислити й інтелектуально вдосконалюватись.

Учитель 1.

Навчальний проект – це форма організації занять, яка передбачає комплексний характер діяльності всіх його учасників, спрямована на отримання освітньої продукції за певний період – від одного уроку до декількох місяців.

Мета навчального проектування – створення педагогом під час навчального процесу таких умов, за яких результатом є індивідуальний досвід проектної

діяльності учнів.

Основні завдання:

навчити учнів самостійно здобувати знання, застосовувати їх для розв'язання нових пізнавальних і практичних завдань;

сприяти розвитку комунікативних навичок, здатності працювати у різноманітних групах, виконуючи різні соціальні ролі (лідера, виконавця, посередника тощо);

формувати вміння користуватися дослідницькими прийомами: збирати необхідну інформацію, вміти її аналізувати з різних точок зору, висувати різні гіпотези, уміти робити висновки.

Учитель 2.

Основні вимоги до використання проектної технології можна визначити трьома питаннями: *навіщо? для чого (кого)? як?*

Перша вимога – це наявність або суб'єктивно, або соціально значимої для учня проблеми. Дуже важливий момент, що при використанні методу проектів проблема не пропонується учням у готовому вигляді, як це часто буває у проблемних методах, а за допомогою різноманітних прийомів, засобів наочності учні підводяться до самостійного формулювання проблеми та гіпотез її вирішення. Формулювання проблеми – це і є відповідь на питання «навіщо?».

Друга вимога: практична, теоретична або пізнавальна за значимість передбачуваних результатів, тобто учень повинен усвідомлювати, де і як він може застосувати отримані знання, який продукт проекту буде його логічним завершенням.

Третя важлива характеристика методу проектів – його самостійність, яка визначається, з одного боку, можливістю проявити свої здібності, самостійно обрати шляхи розв'язання проблеми, з іншого боку – особистісною мотивацією виконання проекту.

Формула успіху проектно-діяльнісного процесу визначається додаванням складників: «розум», «почуття», «процес, дія» як учителем-організатором проекту, так і учнем-виконавцем.

Учитель 3.

Типи проектів

За домінуючою діяльністю: дослідницько-пошукові, творчі, прикладні (практико-орієнтовані), ігрові (рольові, пригодницькі), інформаційні.

За предметно-змістовою галуззю знань: монопроект, міжпредметний проект, надпредметний проект.

За кількістю учасників проекту: індивідуальні, парні, групові.

За тривалістю виконання проекту: короткострокові, середньої тривалості, довгострокові.

За формою представлення результатів: пленарні, стендові, мультимедійні, рольові, творчі.

**Представлення та колективне обговорення проектів
(із досвіду роботи вчителів)**

Дослідницько-пошукові проекти

- Дослідити, у чому схожість і відмінність Попелюшки, Білосніжки і Царівни-Лебідь у казках народів світу.
- Віднайти образ Дон Кіхота у творах різних видів мистецтва, порівняти художні, образотворчі, скульптурні, музичні рецепції сервантесівського героя.
- Порівняти естетичні принципи західноєвропейських поетів-символістів (П. Верлена, С. Малларме, А. Рембо та ін.) із особливостями ранньої творчості українського поета П. Тичини.
- Дослідити, якій порі року віддає перевагу Ф.Тютчев. (4 групи дітей досліджують кожна свою пору року: весну, літо, зиму, осінь у творчості російського поета).
- Створити калейдоскоп «кольорового настрою» поетичної творчості С. Єсеніна.
- Знайти основні символи новели М. Павича «Дамаскин» та дослідити їх значення у творі.

Творчі проекти

- Укласти рукописні збірки «Пісні моєї родини». Зробити до них ілюстрації.
- Представити створений діафільм за мотивами новели О.Генрі «Останній листок».
- Створити ілюстрації-портрети героїв роману Сервантеса «Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі».
- Укласти рукописну збірку «Акварель за мотивами віршів Поля Верлена».
- Написати лист-одкровення одному з героїв роману О.Пушкіна «Євгеній Онегін».
- Представлення власних поезій.

Ігрові (рольові, пригодницькі) проекти

- Скласти на матеріалі творчості О. Пушкіна літературні ігри (ребуси, запитання до вікторини, шаради, чайнворди, криптограми тощо).
- Підготувати інсценізацію байки І.Крилова (на вибір).
- Провести рольову гру «Зустріч з О. Вайльдом».
- Розіграти сцену «Суд над поетом» (на матеріалі життя А. Рембо).

Інформаційні проекти

- Підготувати інформацію про «шекспірівське питання».
- Скласти карту подорожі героїв роману Ж. Верна «П'ятнадцятирічний капітан».
- Провести уявну екскурсію на тему «Л.толстой і Ясна Поляна».
- Служба новин культури «Пам'ятники М. Гоголя в Україні».
- «Доля О. де Бальзака зблизька» (сторінками фотоальбому).

Прикладні (практико-орієнтовані) проекти

- Створити словник повсякденної шкільної лексики.
- Підготувати збірку крилатих висловів про серце (добро, милосердя, совість)
- Написати проект освіти 2025 року.
- Скласти словник афоризмів за повістю А. Сент-Екзюпері «Маленький принц».
- Укласти рукописну збірку «Наш Гоголь» (вислови про письменника).

Вправа «Споруда»

Керівник районного МО. Кожна будівля складається з компонентів і без

жодного з них існувати не може. Так і для створення проекту необхідно пройти етапи роботи, відтворювати їх один за одним.

Тож створимо уявну будівлю етапів роботи над проектом:

- *підмурівок* – початковий етап (розробка проектного завдання);
- *стіна* – пошуковий етап (робота над проектом);
- *вікна* – підсумковий етап, оформлення звітів;
- *двері* – захист проектів;
- *дах* – оцінювання проєктної діяльності.

Існує й коротка формула етапів роботи над навчальним проектом – *«шість П»*: *проблема – планування – пошук – продукт – презентація – портфоліо* (тобто папка, у якій зібрані всі робочі матеріали).

Створення асоціативного ряду до слова проект

Які асоціації викликає у вас слово проект?

П – проблема, пошук.

Р – результат, реальність, реалізація.

О – обізнаність, об'єктивність.

Е – ефективність, ерудиція.

К – конкретність, колективізм.

Т – творчість.

III. Підсумки засідання

«Коло думок»

Запитання

- Чи може проектна діяльність стимулювати пізнавальну діяльність учнів у вивченні навчального предмета?
- Чи потрібно учневі ставити оцінку за проект?
- Чи можна займатися проектною діяльністю, якщо ви не володієте комп'ютером?
- Чи може проектна діяльність учнів бути унікальною можливістю підвищення професійного рівня вчителя?

Керівник районного МО. Отже, ми дійшли до висновку, що використання проектних технологій у практиці шкільного навчання необхідне як для школярів, так і вчителів, оскільки проектна діяльність сприяє інтелектуальному вдосконаленню, розвитку навичок мислення високого рівня, стимулює творчу активність усіх учасників навчально-виховного процесу.

На закінчення засідання послухайте невеличку притчу.

« Раз на рік, в один і той самий час, у маленьке містечко приїздив садівник з величезним лантухом насіння. Мешканці містечка приходили на центральну площу, щоб взяти для себе насіння з лантуха уславленого садівника. Люди брали стільки, скільки хотіли. Хтось брав насіння, приносив додому – і ... забував про його існування. Хтось приносив насіння додому, висівав його, чекаючи паростків. А коли вони з'являлися, забував їх доглядати, і паростки гинули. Хтось приносив насіння додому, висівав його, чекав паростків. Потім висаджував паростки в кращий ґрунт, доглядав їх, і паростки давали свої плоди: чи то

найкращі квіти, чи кращі овочі або фрукти».

Уявімо, шановні колеги, що у наших руках також є насінини. Це ті знання, які ми маємо передати нашим учням. І від нас, нашої фахової небайдужості і волі залежить, чи проростуть ці насінини і які плоди вони дадуть...

Наше «методичні посиденьки» завершилися. Дякуємо всім за співпрацю.